

Vlaams
Parlement

vergadering **C66 – OND7**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen

van 18 november 2010

INHOUD

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof inzake de pedagogische inspectie in de Franstalige scholen van de faciliteitengemeenten - 29 (2010-2011)	3
Met redenen omklede moties	11
Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over censuur en andere praktijken in bepaalde joodse scholen - 480 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het geïntegreerd onderwijs - 288 (2010-2011)	19
bijlage	
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de aanbevelingen van het project Techniek op School TOS21 - 359 (2010-2011)	21

■

Voorzitter: de heer Boudewijn Bouckaert

Interpellatie van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de gevolgen van het arrest van het Grondwettelijk Hof inzake de pedagogische inspectie in de Franstalige scholen van de faciliteitengemeenten - 29 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, ik beschouw het als een hele eer dat ik in deze prestigieuze commissie voor de eerste keer een interpellatie mag houden. Het is een eer om in deze commissie Onderwijs het woord te mogen voeren. Ik dank u daarvoor en ik zal dan ook, zoals altijd, zeer beknopt zijn. Nothomb zei altijd: “Une bonne question, c’est une question qui va à l’essentiel.”

Mijn interpellatie gaat over het fameuze interpretatieve decreet van 23 oktober 2009 waarin de Vlaamse Gemeenschap een interpretatie geeft van het decreet over de inspectie van de Franstalige scholen in de faciliteitengemeenten. Het Grondwettelijk Hof heeft een aantal bepalingen van dit decreet vernietigd. De Franstaligen beschouwen dit als een grote overwinning. Lees maar de Franstalige pers. Het decreet-Van Dijck wordt daarin beschouwd als ‘la troisième gifle’, ‘de derde kaakslag’. Die kaakslag is nu weggenomen. Mensen zoals Maingain zeggen: “Les droits de 150.000 francophones de la périphérie sont de nouveau garantis.” Dit wordt echt in termen van winst en verlies bekeken. Het gaat over acht scholen en drieduizend leerlingen.

Het Hof zegt dat een aantal artikelen in het decreet, die inspectiebevoegdheid toekennen aan de Vlaamse inspecties, niet kunnen. Volgens het Hof is er voor de schoolinspectie niet in een overgangperiode voorzien waarin de Franstalige scholen aan de Vlaamse Regering een afwijking kunnen vragen om de leerplannen van de Franse Gemeenschap te kunnen toepassen. Dat is een juridische benadering, maar de grond van de zaak gaat over die artikelen in verband met de Vlaamse inspecties. Voor wat betreft de schoolbegeleiding houdt men het erbij dat de Vlaamse centra voor leerlingenbegeleiding bevoegd zijn, als ze tenminste tweetalig zijn. Voor de psychologische begeleiding en voor de logopedie kunnen ze zich richten naar een centrum naar keuze.

Het Hof had het over de bijzondere wet van 1971 en het protocol dat werd afgesloten tussen, indertijd, de ministers Dubois en Vermeylen – een van uw verre voorgangers, die in de jaren 50 deel uitmaakte van een paarse regering, dus zonder de christendemocraten van de CVP, en die tijdens de Schoolstrijd, toen 1 miljoen mensen betoogden in Brussel, niet had opgemerkt dat er iemand in de straten was. Maar ik wijk af, ik zal terugkeren naar ‘l’essentiel’. Een andere voorganger van u, de heer Frank Vandenbroucke, vraagt zich af wat er in het arrest van het Hof primeert: de bijzondere wet van 1989 of de bijzondere wet van 1971 en het protocol van de ministers Vermeylen en Dubois. Hij zei dat het Hof heeft geoordeeld dat de bijzondere wet van 1971 en dat protocol nog altijd voorrang hebben. Op basis daarvan zijn een aantal bepalingen van ons decreet over de inspectie in de Franstalige scholen verworpen.

Minister, u hebt gezegd dat u dat zou onderzoeken, dat u een juridische analyse zou maken en dat u zou overleggen met uw Franstalige collega, minister Simonet, hoe dit arrest op een ‘volwassen’ manier kan worden uitgevoerd. We horen dat woord dikwijls als het gaat over communautaire kwesties. Mijnheer Van Hauthem, u behoort tot de ‘onvolwassenen’. Van politici die Vlaamse stellingen innemen, verwacht men altijd dat ze ‘volwassen’ compromissen zouden maken.

Wat zijn de resultaten van de juridische analyse? Welke initiatieven worden genomen? Hoe kunnen wij het decreet, dat wij hier hebben goedgekeurd, behouden of aanpassen? Het Vlaams Parlement heeft over de grond van de zaak stelling ingenomen: die inspectie behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Wij baseren ons daarvoor op het feit dat

artikel 127 – “La compétence de l’enseignement est sur le territoire flamand”, om het nog eens in het Frans te zeggen – wordt betwist. Hoe kunnen wij maatregelen nemen? De Franstaligen beschouwen dit als een dijkbreuk waarvan zij, in verband met de faciliteiten en het statuut van de randgemeenten, gebruik kunnen maken.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, het zou een slechte gewoonte zijn als we, indien het Grondwettelijk Hof een gunstig arrest velt, zouden zeggen wat voor een competente dames en heren dat zijn, en dat we, wanneer het niet goed uitvalt, zouden zeggen wat een bende knoeiers dat is. Dat moeten we niet doen.

Minister, toch zijn er redenen om minstens de wenkbrauwen te fronsen bij een aantal redeneringen die het Grondwettelijk Hof in dit arrest ontwikkelt. De Vlaamse thesis was: “Ja, er zijn de protocollen van 1970, en ja, die zijn verankerd in de bijzondere wet van 1971. Maar dan is er de grondwetsherziening gekomen van 1988, die heel het onderwijs, behalve drie kleine uitzonderingen, heeft toegewezen aan de gemeenschappen. Dus is het protocol, dat verankerd was in de bijzondere wet van 1971, niet meer van toepassing.” Dat was de redenering aan Vlaamse kant. Aan Franstalige kant heeft men gezegd: “De bijzondere wet van 1971 geldt nog, maar het artikel 16bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, die de standstillclausule is bij de overheveling van de organieke wetgeving betreffende gemeenten, provincies en OCMW’s, geldt hier ook.” Dat is toch wel merkwaardig. Daar heeft het Grondwettelijk Hof gezegd: “Dat is juist.”

Dat begrijp ik eerlijk gezegd niet. In zijn arrest zegt het Hof enerzijds dat het heel duidelijk is dat die standstillclausule, dat er geen afbreuk mag worden gedaan aan de bestaande garanties op het vlak van bestuurszaken, in de bijzondere wet is gekomen naar aanleiding van het Lambermontakkoord, waar wij bevoegd zijn geworden voor de organieke wetgeving betreffende gemeenten, provincies en OCMW’s, maar de ratio legis van het Grondwettelijk Hof zegt anderzijds dat dat eigenlijk geldt voor alles. Dat begrijp ik niet. Men zegt dat het in dat kader is gebeurd, maar dat het eigenlijk voor alles geldt, terwijl de bepaling daar niet op slaat. Dat is een bijzonder gevaarlijke interpretatie van dat artikel 16bis, want de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kan ook op andere zaken worden toegepast.

Minister, ik vind het Grondwettelijk Hof bijzonder creatief als het het heeft over onze bevoegdheid inzake eindtermen, ontwikkelingsdoelen en leerplannen. Daar zegt het Grondwettelijk Hof dat de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement wat dat betreft bevoegd zijn. Die bepaling is dus niet vernietigd, de andere wel. En dan zou het eigenlijk gestopt moeten zijn. Maar het Grondwettelijk Hof stopt niet. Het doet iets merkwaardigs: het reikt de Franstaligen meteen de oplossing aan om dat te kunnen omzeilen. Ik vind dat voor een Grondwettelijk Hof eerlijk gezegd merkwaardig.

In het arrest over Brussel-Halle-Vilvoorde heeft men gezegd dat die bepalingen niet stroken met het gelijkheidsbeginsel. En dus heeft men ze vernietigd, punt. Het Grondwettelijk Hof heeft toen niet gezegd hoe men dat dan eventueel wel conform de Grondwet moest maken. Hier doet men dat wel. Men zegt aan de Franstaligen dat ze de mogelijkheid hebben om een afwijking te vragen van de bestaande eindtermen en ontwikkelingsdoelen, zoals de Steiner-scholen dat hier bij ons ook kunnen. Meer nog: als men die afwijking vraagt, kan de Vlaamse Regering niet anders dan ze toe te kennen en kan het Vlaams Parlement niet anders dan dat besluit van de Vlaamse Regering te bekrachtigen. Ik vind dat voor een Grondwettelijk Hof bijzonder verregaand.

Hun redenering is de volgende. Wij erkennen de diploma’s die door het Franstalige onderwijs worden afgeleverd, en op basis daarvan kunnen we dus geen afwijking weigeren, als de Franstaligen dat zouden vragen en als zij de eindtermen en ontwikkelingsdoelen van de Franse Gemeenschap zouden aannemen. Dan kan de Vlaamse Regering niet anders dan

zeggen dat dat goed is en kan het Vlaams Parlement die beslissing van de Vlaamse Regering alleen maar bekrachtigen.

Ik vind dat een aantasting van de soevereiniteit van een parlement. Als een Grondwettelijk Hof nu al gaat zeggen hoe wij moeten stemmen als ons iets wordt voorgelegd, vind ik dat bijzonder verregaand, vandaar mijn stelling dat we toch wel eens de wenkbrauwen mogen fronsen als we dit arrest lezen.

Minister, hoe staat u tegenover de interpretatie van artikel 16bis? Hoe kijkt u aan tegen het arrest zelf? Wat vindt u van de bepalingen van het arrest inzake de afwijking van de eindtermen? Hoe kunnen die gerijmd worden met de bevoegdheid die u als Vlaamse Regering en wij als Vlaams Parlement hebben? Bent u het ermee eens dat zeker het Vlaams Parlement wat dat betreft ten volle zijn bevoegdheid moet behouden en uitoefenen?

Men schermt in het arrest ook nog met de ‘federale loyauteit’. Dat komt altijd op het einde, zoals de aap uit de mouw. Die federale loyauteit, dat komt hierop neer: je moet ze tijd genoeg geven om die afwijking te vragen waarvan het Grondwettelijk Hof zegt dat u ze niet mag weigeren en dat wij ze moeten bekrachtigen. In dat kader wil ik vragen of u kunt bevestigen dat er aan Franstalige zijde nog geen aanstalten te merken is om de Vlaamse school in Komen te betoelagen. Indien dat het geval is, zouden wij dan alsnog de financiering van het Franstalige basisonderwijs in Vlaanderen stopzetten? Er is immers ook nog zoiets als een wederkerigheid. Dat heeft ook te maken met federale loyauteit.

Hoe ziet u de uitvoering van het decreet, of wat er nog van overgebleven is?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Voorzitter, minister, collega's, we mogen niet vergeten wat de opzet van het decreet was. De opzet was de kwaliteit waarborgen, ook in die scholen die in Vlaanderen gevestigd zijn, die weliswaar faciliteiten hebben, maar waar wij in de verste verte geen toezicht of controle op kwaliteit hadden. Zo konden ook die kinderen, als ze eenmaal de lagere school achter de rug hadden, een getuigschrift toegewezen krijgen.

Als ik het arrest vanuit die optiek lees, minister, denk ik net als de vorige sprekers dat een aantal volgens ons consistente redeneringen niet gevolgd werden. Toch probeer ik ook te zoeken waar hier de vooruitgang in zit. Niet om van een nederlaag een overwinning te maken of omgekeerd, maar om te bekijken hoe wij hier op een consistente wijze kunnen beogen wat we voor ogen hebben, namelijk een controle op en een waarborging van de kwaliteit.

Het Hof heeft duidelijk geoordeeld dat de onderwijsinspectie van de Franse Gemeenschap krachtens de protocolakkoorden van 1 juni 1970 moet worden beschouwd als ‘praktische uitvoeringsmaatregelen’ en niet als het toekennen van een nominatieve bevoegdheid, die dan wel in strijd zou zijn met de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling. Ik treed de vragen van de voorgaande sprekers bij met betrekking tot het maken van praktische afspraken, en het feit dat die ook over de grondwetswijziging van 1980 en de bijzondere wet van 1988 worden getild. Maar goed, de heer Van Hauthem merkte al terecht op dat wij ons moeten schikken naar de uitspraak van een rechtbank. Ik hoop alleen dat iedereen dat te allen tijde in om het even welk dossier doet.

Het Hof erkent in ieder geval de principiële bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever ter zake ten aanzien van de betrokken Franstalige scholen. Het Hof stelt ook dat de voormelde praktische afspraak daar geen inbreuk op vormt of wil vormen. De Vlaamse decreetgever mag dus de leerplannen, doelstellingen en pedagogische bepalingen opleggen, maar heeft in zijn regelgeving – en ook in het interpretatieve decreet was dat meegenomen – uitdrukkelijk erkend dat scholen bij de Vlaamse Regering een afwijkingsaanvraag kunnen indienen en vervangende gelijkwaardige ontwikkelingsdoelen en/of eindtermen ter goedkeuring kunnen voorstellen. En daar gaat het Hof inderdaad wel vrij ver in het verwoorden van een aantal bepalingen.

Er zijn in dezen natuurlijk ook een aantal bepalingen die niet onbelangrijk zijn, in het interpretatieve decreet, maar ook in het decreet Basisonderwijs. Zo moeten zij die afwijkingen vragen en moeten zij dat doen uiterlijk op 1 september van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de vervangende ontwikkelingsdoelen en eindtermen zullen gelden. Als de scholen geen afwijking hebben gekregen en ze volgen toch de Vlaamse normen niet, dan kan hun erkenning nog altijd worden opgegeven en hun financiering volledig of gedeeltelijk worden stopgezet. Ik zeg niet dat ik dat beoog, maar als de Franstaligen zeggen dat met de vernietiging van het decreet alles van tafel is geveegd en ze gewoon rustig verder kunnen doen zoals ze bezig zijn, dan zeg ik dat dit niet het geval is.

Ten eerste is er de formele erkenning door het Grondwettelijk wat de bevoegdheid van de Vlaamse overheid betreft. Men zegt ook duidelijk dat de afspraak met betrekking tot de inspectie is dat de Franstalige inspecteurs inspecteren. Ze geven hen die bevoegdheid, maar ze maken er als het ware instrumenten van de Vlaamse overheid van. Want ze moeten die verslagen wel overmaken aan ons departement en ik denk dat dit voor de eerste keer zo duidelijk is. Wat we beoogden, namelijk toezicht of controle houden op, is niet van de tafel geveegd.

Ten tweede moeten ze inderdaad met de aanpassingen komen en we kijken daar vol verwachting naar uit. Het gaat ook over faciliteitscholen die – dat denk ik toch, minister, en anders moet u me straks tegenspreken – ook een aantal verplichtingen hebben met het onderricht in de taal van het gebied waar de scholen gevestigd zijn. Dat zijn toch ook elementen die bijkomend in de eindtermen en ontwikkelingsdoelen zullen moeten worden meegenomen, ongeacht het feit of ze klakkeloos zomaar de eindtermen en ontwikkelingsdoelen van de Franse Gemeenschap overnemen. Die faciliteitscholen hebben andere normen en die kunnen gecontroleerd worden. De bepalingen met het CLB blijven overeind uitgezonderd wat de psychologische en logopedische begeleiding betreft.

Ik kijk in ieder geval ook uit naar uw antwoord, minister. Mijn vraag is of we met deze uitspraak en gelet op alles wat daarover kan worden geduid, op deze manier kunnen blijven beogen wat we voor ogen hebben en dat we ook in die optiek zullen handelen. Of moet er een aanpassing komen en een nieuw decretaal initiatief worden genomen waarbij we, rekening houdend met de vernietigingen van het Grondwettelijk Hof, toch een aantal puntjes op de i zetten? Dat allemaal om te blijven bereiken wat we beoogd hadden, namelijk – nogmaals en tot vervelens toe – kwaliteit in al onze scholen in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik denk dat het belangrijk is, zoals de heer Van Dijck doet, om er nog eens aan te herinneren dat het hele uitgangspunt van het interpretatief decreet was om niet een heel communautair debat op gang te brengen, maar wel om de kwaliteit van het onderwijs op het Vlaams grondgebied te waarborgen en alle instrumenten die daarvoor bestaan ook te gebruiken. Het was ook de bedoeling dat het Grondwettelijk Hof een uitspraak zou doen. Ik herinner me nog heel goed dat, toen het parlement dit in de plenaire zitting heeft besproken, alle fracties hebben gezegd dat ze willen dat deze kwestie wordt getrancheerd.

Het is niet aan een zittend minister om juridische commentaar te geven op een arrest van het Grondwettelijk Hof. Ministers moeten arresten van grondwettelijke hoven uitvoeren. Ik kan me wel indenken dat heel wat rechtsgeleerden en al dan niet studenten en professoren de komende weken, maanden en jaren dit arrest zullen becommentariëren om diverse redenen. Dat is hun opdracht, niet die van mij.

Ik stel vast dat het beschikkend gedeelte van het vernietigingsarrest volledig overeenstemt met wat het Hof op 29 juli in het schorsingsarrest heeft beslist. De bepalingen die toen werden geschorst, zijn nu vernietigd. Het gaat over de controle door de inspectie, over de toepassing van het leerplan dat voldoet aan de eindtermen en over de problematiek van de overgangperiode. De bepalingen met betrekking tot de CLB-begeleiding worden niet

vernietigd, weliswaar onder voorbehoud van een interpretatie met betrekking tot de taalkennis van het personeel.

Na het schorsingsarrest heb ik opdracht gegeven aan de advocaten van de Vlaamse Regering om de zaak verder te pleiten. We hebben dat ook gedaan. We hebben daar ook argumenten op tafel gelegd. Ik stel alleen maar vast dat op het vlak van de motivering het arrest bijna identiek is aan het schorsingsarrest en dat op alle andere argumenten die we hebben aangehaald na het schorsingsarrest, niet werd ingegaan. Het Hof heeft daar geen argumentatie voor gegeven. Ik neem aan dat er daar in de rechtsleer ook nog wel enige commentaar over zal komen.

We vonden het onjuist te stellen dat de gelijkwaardigheid die we verlenen aan diploma's van het onderwijs van de Franse Gemeenschap, automatisch inhoudt dat een leerplan dat gebaseerd is op de leerprogramma's van de Franse Gemeenschap gelijkwaardig is aan het leerplan dat voldoet aan de Vlaamse eindtermen. Het Hof is op die argumenten niet ingegaan. Ook op de gebonden bevoegdheid die aan het Vlaams Parlement wordt opgelegd, zoals dat door verschillende commissieleden is aangehaald, is niet ingegaan.

Wat betreft de goedkeuring van de leerplannen en gelijkwaardige eindtermen, is het belangrijk dat de scholen in principe aan onze eindtermen onderworpen zijn, maar ze hebben op basis van het arrest, maar ook op basis van het decreet Basisonderwijs, het recht om gebruik te maken van de afwijkingsprocedure. Het arrest stelt dat, indien de schoolbesturen een afwijkingsaanvraag indienen waarbij ze de 'eindtermen' van het basisonderwijs van de Franse Gemeenschap als gelijkwaardig alternatief voorstellen, de Vlaamse overheid de gelijkwaardigheid moet toekennen. Dat betekent dus dat de normale procedure moet doorlopen worden, maar dat het eindpunt daarvan de erkenning van de gelijkwaardigheid moet zijn, als de scholen een alternatief indienen dat voldoet aan de eindtermen van de Franse Gemeenschap.

Dat betekent volgens de procedure, zoals ze in artikel 44 van het decreet Basisonderwijs is voorzien, dat er een advies van onze onderwijsinspectie moet komen en een advies van de ad-hoc-expertencommissie. Dan komt er een beslissing van de gelijkwaardigheid door de Vlaamse Regering en vervolgens een bekrachtigingsdecreet Gelijkwaardigheid in dit parlement. Het Vlaams Parlement zal dus in een laatste stap de gelijkwaardigheid moeten erkennen. Ik heb de indruk dat het Grondwettelijk Hof hieraan voorbijgaat. In overweging B.35.4 heeft men het enkel over de Vlaamse Regering. Ik stel dat vast.

De hele procedure moet een startpunt kennen. Wij zullen de schoolbesturen informeren over de Vlaamse eindtermen, waarna de scholen zelf moeten laten weten of ze een beroep zullen doen op de mogelijkheid een afwijking te vragen. Ik herhaal dat het decreet Basisonderwijs bepaalt dat het schoolbestuur uiterlijk op 1 september van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de vervangende ontwikkelingsdoelen/eindtermen zullen gelden, een afwijkingsaanvraag moet indienen. De regering beslist dan uiterlijk op 31 december van het voorafgaande schooljaar over de aanvraag.

Wat betekent dit nu concreet? De schoolbesturen zullen zo snel mogelijk formeel, ook al weten ze dat, van de eindtermen op de hoogte worden gebracht. Dan moeten ze voor 1 september 2011 een afwijkingsaanvraag kunnen indienen. Dat is een redelijke periode. Daarna zal de Vlaamse Regering uiterlijk op 31 december 2011 die afwijkingsaanvraag beoordelen. Dat kan dan resulteren in goedgekeurde evenwaardige eindtermen die zullen gelden vanaf het schooljaar 2012-2013.

Wat de onderwijsinspectie betreft, stelt het arrest dat de inspectie van de Franse Gemeenschap bevoegd is de inspecties uit te voeren omdat de afspraken daarover uit het verleden een constitutioneel beschermd statuut hebben. Het arrest vraagt dan wel de volledige toepassing van die akkoorden, wat onder meer ook inhoudt dat de Franstalige inspectie het niet alleen moet overmaken aan de Vlaamse Gemeenschap, maar dat ze ook een vertaling in het

Nederlands van haar verslagen moet overmaken aan de Vlaamse Gemeenschap. Tot op heden gebeurde dat niet. In de toekomst zal dat wel het geval zijn.

Het spreekt voor zich dat hierover werkafspraken met de regering van de Franse Gemeenschap moeten worden gemaakt, onder meer met het oog op de planning van de inspectiebezoeken. Die zijn echter pas zinvol nadat de leerplannen en de eindtermen zijn vastgesteld.

Ik ga nu in op de CLB-begeleiding. Op dat punt wordt het decreet niet vernietigd, en dienen de scholen dus een beleidscontract met een Vlaams CLB aan te gaan. Nu is dat niet het geval. Hierover zijn er in het verleden al bemiddelingscommissies geweest. Deze bemiddelingscommissie bestaat in het kader van het CLB-decreet en moet een oplossing opleveren in de gevallen waar scholen geen contract aangaan of willen aangaan met een CLB.

Dat betekent ook dat de scholen hun houding moeten bijstellen. In het verleden stelden ze dat ze enkel bij een Franstalig PMS (psycho-medisch-sociaal centrum) willen blijven. Door de uitspraak van het hof is het duidelijk dat ze, wat de basis- en verplichte taken betreft, moeten aansluiten bij een Vlaams CLB. Het gaat dan om de algemene en gerichte consulten, de profylactische maatregelen en het vaccinatiebeleid, en de begeleiding bij leerplichtcontrole. De CLB's die hiervoor in aanmerking komen, zijn: het CLB van het Gemeenschapsonderwijs (GO!) Brussel; het CLB van het GO! De Ring; het VCLB (Vrije-CLB-Koepel) Pieter Breughel; het VCLB Leuven; het VCLB Halle; het CLB van de VGC (Vlaamse Gemeenschapscommissie) Brussel. Het hof verduidelijkt wel in zijn arrest dat het personeel dat in die CLB's voor deze opdracht zal instaan, een grondige kennis van het Frans moet bezitten. We zullen moeten nagaan welke CLB's personeel hebben dat aan die taalkennisvereiste voldoet, en als ze er niet aan voldoen, moet ervoor gezorgd worden dat ze dat snel doen. Ik heb hier en ook in het parlement van de Franse Gemeenschap gezegd dat het voor alle andere begeleiding de scholen vrij staat om ook een Franstalig CLB te kiezen.

Wat nu de overgangsperiode voor afwijkende eindtermen en goedkeuring leerplan betreft, vernietigt het arrest een deel van het decreet voor zover het niet voorziet in de noodzakelijke overgangsbepalingen die de scholen in staat moeten stellen de procedure tot aanvraag van afwijkende eindtermen en de indiening van leerplannen te doorlopen. Ik had al gezegd dat er een overgangsperiode zou zijn. Daarnet had ik het over de procedure in het niveaudecreet Basisonderwijs. Daar zit al een periode in. Het gebeurt niet van de ene dag op de andere. Dat stelt ons dus niet voor problemen, want we zullen gewoon de bestaande procedure toepassen. Daarin zit de facto een overgangsperiode. Het is evident dat we in afwachting van de beslissing over de gelijkwaardige eindtermen en over de leerplannen de scholen niet in hun bestaan mogen bedreigen of dat ze een nadeel mogen ondervinden. Dat is de courante praktijk in de Vlaamse regelgeving. Dat zou anders niet getuigen van goed of behoorlijk bestuur. Dat waren we trouwens helemaal niet van plan. De institutioneel meest orthodoxe manier om dat te waarborgen, zou het aannemen van een nieuwe decreetsbepaling kunnen zijn. Omdat de Vlaamse Regering echter altijd heeft gezegd dat ze de beginselen van behoorlijk bestuur correct zal toepassen, is dat niet echt nodig om uitvoering te geven aan het arrest van het Grondwettelijk Hof.

Het is echter wel belangrijk dat, zoals de heer Van Dijck terecht heeft opgemerkt, ook de scholen zich constructief moeten opstellen en dus gebruik moeten maken van de mogelijkheid om een aanvraag tot gelijkwaardige eindtermen in te dienen. Met het oog daarop heb ik aan mijn medewerkers gevraagd om een ontmoeting met minister Simonet te regelen. Ik wil de zaak immers niet laten aanslepen. Ik wil ook dat het wordt uitgevoerd. Er is nog geen datum bepaald. Er is wel al contact opgenomen met het kabinet van de minister. Als er deze week niet wordt gereageerd, zullen we, desnoods ikzelf, opnieuw contact opnemen om duidelijke afspraken te maken en de zaken niet op hun beloop te laten.

Het klopt dat we die pedagogische inspectie niet zelf als kwaliteitsbewakingsinstrument kunnen uitoefenen. Er is een tussenstap. Het gebeurt via de inspectie van de Franse

Gemeenschap, die natuurlijk wel die eindtermen moet controleren, ons die verslagen moet overmaken. We zullen dan ook zien of de scholen ze respecteren of niet. Ook wat dat betreft, zullen we, in het geval dat niet zo is, afspraken moeten maken met de Franse Gemeenschap over hoe we dan optreden. In dat verband is het ook belangrijk te wijzen op artikel 7, paragraaf 3, B in fine van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van talen in bestuurszaken. Daarin staat uitdrukkelijk dat die kinderen in de tweede graad 4 uur en in de derde graad 8 uur Nederlands moeten krijgen. Dus als we die leerplannen goedkeuren, dan zullen we erop toezien dat de verplichting van 4 uur Nederlands in de tweede graad en 8 uur Nederlands in de derde graad effectief is opgenomen.

In een federale loyaliteit, waar het hof naar verwijst, ga ik ervan uit dat de Franse Gemeenschap, en de scholen in eerste instantie, diezelfde federale loyaliteit aan de dag zullen leggen bij de uitvoering van deze wet. Kortom, de Vlaamse Regering is er in een rechtsstaat toe gehouden om dit arrest van het Grondwettelijk Hof uit te voeren. We zullen dat heel correct en volwassen doen, net zoals wij verwachten dat ook de Franse Gemeenschap en de scholen correct en volwassen het arrest uitvoeren. Ik wil ter zake afspraken maken met mijn Franstalige collega Simonet.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Ik dank de minister voor zijn antwoord. We moeten de tekst eens goed bekijken, want het gaat uiteindelijk om een decreet van het Vlaams Parlement. Minister, als ik uw antwoord hoor en de teksten lees, vind ik niet dat wij verder moeten proberen om via decreten opnieuw een poging te doen om een aantal dingen te interpreteren waar het Hof van zegt dat wij op dat vlak ongelijk hebben. We moeten het positief bekijken.

U zegt dat de scholen een afwijking moeten vragen. U zegt ook, en daar gaat het tenslotte ook om, dat een grondige kennis van het Nederlands in deze scholen moet worden bevorderd en dat op dat vlak de afspraken moeten worden gerespecteerd. Het zijn scholen die in Vlaanderen zijn gelegen, in de faciliteitengemeenten. Wij proberen het maximum te doen om in die scholen aan de anderstaligen de mogelijkheid te geven om Nederlands te kennen en op die manier het Vlaamse karakter van de regio te respecteren.

We moeten het antwoord eens grondig bekijken. De collega's die het voorstel hebben ingediend, moeten daar zelf over oordelen, maar persoonlijk zou ik niet opnieuw decretaal opereren. We moeten dat misschien eens in een werkgroepje van deze commissie bekijken. We moeten ook rechtszekerheid geven aan die scholen zelf, want daar hebben de Franstaligen ook een punt. Ik heb daar een aantal debatten over gevoerd op 'Controverse' op RTL. De Franstaligen zeggen dan dat de Vlamingen die scholen gijzelen. Er zijn dan ouders aanwezig. Ze zeggen ook dat de Vlamingen proberen de finaliteit van de scholen aan te tasten zodat op den duur de diploma's niet meer zullen worden erkend enzovoort. Ze proberen er slachtoffers van te maken, wat totaal verkeerd is en absoluut niet de bedoeling van dat decreet.

Minister, ik wil u bedanken. Als u een gesprek hebt met minister Simonet, dan moeten de elementen die u hier hebt genoemd, daarin vervat worden. Het samenwerkingsakkoord is ook essentieel en dat wordt ook door de Franstaligen erkend.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik wil op mijn beurt de minister danken voor zijn antwoord. Ik vind het belangrijk dat hij gezegd heeft dat naar zijn mening het Vlaams Parlement nog altijd, ondanks het arrest, de volle bevoegdheid heeft om een besluit van de Vlaamse Regering tot afwijking van de geldende eindtermen en ontwikkelingsdoelen, al dan niet te bekrachtigen. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

U hebt gezegd dat het Grondwettelijk Hof blijkbaar voorbijgaat aan het feit dat het Vlaams Parlement een besluit moet bekrachtigen. Ik vind het belangrijk dat u dat zegt omdat het Hof zegt dat de regering een afwijking niet kan weigeren, als die gebaseerd is op de eindtermen en

de ontwikkelingsdoelen van de Franse Gemeenschap en de leerplannen die daaruit moeten voortvloeien. Dat zegt het Hof. U zegt nu heel duidelijk dat het uiteindelijk nog altijd het parlement is dat al dan niet bekrachtigt.

Minister Pascal Smet: Ik denk dat in de geest van wat het Hof zegt, het parlement moet bekrachtigen.

De heer Joris van Hauthem: Dat is ook wat ik in mijn uiteenzetting zeg. Als je het leest, vloeit dat daar eigenlijk uit voort. Daarom vind ik het belangrijk dat u zegt dat volgens u het Vlaams Parlement zijn volledige...

Minister Pascal Smet: Dat weet ik niet. Ik heb dat niet zo gezegd. Ik stel vast dat het Hof in zijn redenering daarvan uitgaat. Zoals u zelf aangeeft, heeft het Hof eigenlijk wel gezegd dat je die eindtermen moet aanvaarden, dat blijkt heel duidelijk uit de redenering. Als je dan de redenering afmaakt, betekent dat dat het Hof een gebonden bevoegdheid aan het Vlaams Parlement heeft gegeven.

De heer Joris Van Hauthem: Blijkbaar heeft men het element Vlaams Parlement hier niet in behandeld, toch niet expliciet. Ik vind het belangrijk dat u dat benadrukt.

Wat betreft de tijd die men heeft om een afwijking te vragen, neem ik aan dat als men die niet vraagt, de erkenning dan wegvalt en bijgevolg ook de financiering. Het feit dat men die afwijking nu moet vragen, is een stap vooruit. Het Hof heeft gezegd dat Vlaanderen bevoegd is voor de eindtermen en ontwikkelingsdoelen, ook voor die scholen, wat voorheen niet het geval was. U zegt: met die afwijking zullen we nagaan of er bijvoorbeeld voldoende aantal uren Nederlands gegeven wordt. Ik vraag me af hoe dat strookt met wat het Grondwettelijk Hof zegt. Als men gewoon de afwijking indient, en men baseert zich op de leerplannen van de Franse Gemeenschap en stel dat daar niet voldoende aantal uren Nederlands wordt gegeven, dan zegt het Grondwettelijk Hof aan u, minister, dat u moet bekrachtigen. U moet hoe dan ook die afwijking toestaan. Hoe gaat u om met enerzijds het principieel gegeven dat we er eindelijk voor kunnen zorgen dat er voldoende uren Nederlands worden gegeven – want wij moeten die afwijking goedkeuren –, en anderzijds het feit dat het arrest zegt dat als er een afwijking is, u niet anders kunt dan die goedkeuren? Dat is een vraag waar ik mee zit.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Ik heb twee bemerkingen. Het was een interpretatief decreet. We gingen een interpretatie geven aan het decreet Basisonderwijs, en die is er nu. Met sommige punten zijn we misschien niet helemaal gelukkig, maar nu volgt de uitvoering. Is een decretaal initiatief nodig? Als dat niet zo is, is dat geen enkel probleem. Als we maar kunnen uitvoeren en als we de interpretatie zoals het Grondwettelijk Hof dat geeft, maar kunnen opnemen.

Mijn tweede bemerking sluit aan bij die van de heer Van Hauthem. Ik stel vast dat er een leemte is. Het Grondwettelijk Hof doet geen uitspraak over de verplichting van het Nederlands. Minister, u hebt er de wet van 1963 op geplakt. Ik had dat niet gedaan in mijn voorbereiding. Er is een duidelijke bepaling, zij het dat die wet van 1963 is gebaseerd op de organisatie van onderwijs zoals het toen was.

Er staat 4 uur Nederlands in de tweede graad, en 8 uur Nederlands in de derde graad. In ons basisonderwijs wordt er wel gewerkt met leerjaren en graden. We kennen toch graadklassen. Maar in onze huidige decreetgeving spreken we over basisonderwijs tout court. De inrichting van dat basisonderwijs is een zaak van de school. Daar moeten we zeker alert voor blijven.

De betrachting van het faciliteitenonderwijs was om jongeren in hun eigen taal voldoende opstappen te geven om zich de taal van de streek eigen te maken en om zich voor te bereiden om in de taal van de regio verder te kunnen studeren in het secundair onderwijs. De Franstaligen hebben hier in de hoorzitting gezegd dat ze voorbereid moeten zijn om naar het secundair onderwijs in Brussel te kunnen gaan. Dat is niet de grondreden van dit

faciliteitenonderwijs, laat dat duidelijk zijn. In de feiten is het wel zo, maar het is niet de grondreden. De wet van 1963 is hierover duidelijk. We kunnen hier in een spanningsveld terecht komen als het gaat over het erkennen van de afwijkingen die men zal moeten aanvragen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het parlement beslist over een nieuw decreet, maar ik begrijp dat de heren Van Rompuy en Van Dijck zeggen dat het de bedoeling was om een interpretatief decreet te hebben en die interpretatie is er. Een nieuw decreet is niet onmiddellijk nodig, maar ik sta te uwer beschikking, en eventueel ook de juristen van het departement die de zaak hebben gevolgd. Ik geloof niet dat een nieuw decreet iets kan bijbrengen bij wat nu op tafel ligt.

Voor de tweede vraag ga ik uit van de federale loyaliteit en van het feit dat het probleem zich dus niet voordoet. Dus hoef ik daar vandaag ook niet op te antwoorden. Het is belangrijk dat de Vlaamse Regering, maar ook de regering van de Franse Gemeenschap dit arrest correct uitvoeren. Als iedereen, met inbegrip van de scholen, dat doet, zullen we geen problemen hebben in de toekomst. Dat is wat ik bedoelde met een volwassen manier.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Van Hauthem en door de heer Van Dijck werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marino Keulen tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over censuur en andere praktijken in bepaalde joodse scholen - 480 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Voorzitter, ik dank u dat ik mijn vraag om uitleg eerst mag stellen. De dames Schryvers en Poleyn zijn te goed voor deze wereld. Laten we dit vastleggen in het verslag, dan kunnen ze dit ten eeuwigden dage thuis en op andere plaatsen gebruiken. Ik dank hen daarvoor.

Ik heb deze vraag om uitleg ingediend naar aanleiding van een artikelenreeks in de Gazet Van Antwerpen. Ik vond er een aantal choquerende mededelingen over bepaalde praktijken in bepaalde joodse scholen in het Antwerpse. Ik dacht de joodse gemeenschap goed te kennen. Ik heb er altijd goed en constructief mee samengewerkt toen ik minister van Inburgering was. Voor het inburgeringsbeleid kreeg ik altijd veel steun en aansporingen om nooit toe te geven aan ultraorthodoxen. Maar als je die artikelenreeks leest, blijkt er wat meer aan de hand te zijn dan een kleine hardnekkige minderheid die zich verzet tegen sommige dingen die voor de doorsnee Vlaming verworven lijken.

We hebben allemaal al gehoord van het VN-verdrag over de rechten van het kind. Volgens dat verdrag moet onderwijs gericht zijn op de zo volledig mogelijke ontplooiing van het kind, met eerbied voor de waarden van het land waar het woont en voor andere beschavingen dan de zijne of de hare. Het kind moet worden voorbereid op een leven in een vrije samenleving, in de geest van verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten en vriendschap tussen de volkeren.

Met dit citaat kan een mens een heel leven toekomen. Dat is humanisme van de zuiverste soort. Het is ook zuivere pedagogie. Je zou verwachten dat daarover in Vlaanderen geen betwisting bestaat.

Ik neem de Gazet Van Antwerpen van 2 november, maar voordien waren er ook al andere artikelen gepubliceerd over deze problematiek, want dat is het wel. Daarin getuigen drie leerkrachten van een gesubsidieerde joodse school over het bestaan van censuurcommissies die in die scholen actief zouden zijn. Ze zouden handboeken binnenstebuiten keren, op zoek naar verwijzingen naar de evolutieleer, maar ook naar seksuele opvoeding. Dat zou uit de schoolboeken worden verwijderd – maar ook heel banale dingen, zoals de ontblote armen van een vrouw, zouden niet door de beugel kunnen.

Ik heb dat eens laten natrekken. Er zijn boeken die te maken hebben met biologie, waar hele stukken uit bladzijden moeten worden gescheurd of zwartgemaakt. Het zijn dingen waarvan je je afvraagt of dit het Vlaanderen is waarin we leven, het Vlaanderen van de 21ste eeuw.

Als leden van de commissie Onderwijs zijn jullie experts. Die pretentie heb ik helemaal niet. Onderwijs dient om jonge mensen voor te bereiden op een zelfstandig leven later. Daar moet je zelfs geen onderwijsspecialist voor zijn. Het heeft te maken met kennisoverdracht, met het aanleren van sociale vaardigheden en met het besef dat onze samenleving veelzijdig is, dat mannen en vrouwen er samen wonen, dat iedereen een rol en plaats heeft op gelijkwaardige basis in die samenleving. Je hebt er gelovigen, andersgelovigen, niet-gelovigen, autochtone Vlamingen, Vlamingen die hier pas zijn aangekomen. Het moet duidelijk zijn voor iedereen dat zo'n samenleving maar kan bestaan en functioneren als er respect is voor elkaar, maar ook voor de regels van de democratische rechtsstaat waarin we leven.

Dat was de basis waarop we in de vorige regering het inburgeringsbeleid hebben gestoeld. Dat werd kamerbreed gedragen. Principes van wederzijds respect, maar ook de rechtsstaat handhaven en zorgen dat iedereen actief participeert aan die samenleving. Daarvoor bestond een breed draagvlak, en ook nu nog. Ik heb geen enkele aanwijzing om daaraan te twijfelen.

Ook bij de joodse gemeenschap heb ik dat altijd ervaren. Op een bepaald ogenblik hebben we een handboek maatschappelijke oriëntatie gemaakt. Daarin wordt mensen duidelijk gemaakt hoe onze samenleving in elkaar zit, heel praktisch, maar ook wat de spelregels betreft. Het gaat over praktische zaken zoals de regeling voor de wekelijkse huisvuilophaling, maar ook over zaken die worden meegegeven aan mensen die uit andere culturen komen, bijvoorbeeld dat een vrouw hier voluit zelfstandig een leven kan uitbouwen.

Iemand die hier pas kwam wonen, vroeg me ooit letterlijk of het waar was dat vrouwen generaal kunnen worden in het leger en mannen kunnen commanderen. Ik heb mogen bevestigen dat er gelukkig in het Belgische leger vrouwelijke generaals zijn, zij het nog maar enkele, en dat zij inderdaad mannelijke soldaten, rekruten en officieren commanderen. Dat lijkt voor ons evident. Voor sommige culturen en voor grote delen van de wereld is dat allesbehalve vanzelfsprekend.

Ook zijn er zaken zoals seksueel overdraagbare aandoeningen (soa's) en het feit dat in dit land mensen van hetzelfde geslacht niet alleen kunnen samenwonen, maar ook wettelijk met elkaar kunnen huwen. Ik weet dat er in de periode dat we de redactie van dat handboek deden vanuit ultraorthodoxe joodse kringen zwaar verzet rees. Ik heb toen meteen vanuit de joodse gemeenschap aanmoediging gekregen om niet toe te geven aan de ultra's in die gemeenschap. Doe voort, zei men mij, en blijf op uw koers want het grootste gedeelte van onze gemeenschap staat daarachter. Dat leek zo te zijn, maar als je die artikelenreeks leest, lijkt het een minder kleine minderheid te zijn dan op het eerste gezicht wordt gedacht.

Minister, in diezelfde artikelenreeks wordt ook melding gemaakt van wat je op zijn minst strafbare praktijken zou kunnen noemen. Zo wordt onder meer gemeld dat het feit dat die scholen steeds een positief inspectieverslag krijgen, zou te maken hebben met – en ik open de aanhalingstekens – “het feit dat de school blijkbaar de juiste contacten heeft op de juiste

plaats op het Ministerie van Onderwijs en dat daardoor een positief inspectieverslag geen probleem zou zijn”. Deze zin is een heel zware zin. Minister, ik vind dat ik dat moet zeggen om de waarheid recht te doen, om na te gaan wat daar van aan is of niet; want als het waar is, dan is dat heel erg.

Er is nog een tweede zin, die al even ernstig is: blijkbaar worden heel wat leerlingen in het laatste jaar van het middelbaar, wanneer ze de leeftijd van 17 jaar hebben bereikt, positief gedelibereerd want er zou – en ik open opnieuw de aanhalingstekens – “een zware intimidatie worden uitgeoefend op leerkrachten omdat anders die leerlingen hun kans op de huwelijksmarkt zouden zien slinken”. Blijkbaar zouden jongeren in bepaalde joodse gemeenschappen aan elkaar worden gekoppeld op de leeftijd van 17 jaar. Als ze een jaar langer zouden moeten doen over het middelbaar onderwijs, zouden hun kansen op de huwelijksmarkt worden gehypothekeerd. Ik citeer uit het krantenartikel. Hier worden blijkbaar leerkrachten geïntimideerd opdat ze met die geplogenheid, met die traditie rekening zouden houden. Daarom zouden ze leerlingen positief delibereren.

Dat zijn zwaarwichtige feiten. Minister, ik stel mijn vragen in het belang van de waarheid maar toch ook van de waarden waarvoor wij in deze samenleving staan en waarvan wij nooit mogen afwijken. In het krantenartikel wordt gesteld dat u of uw kabinet contact zouden opnemen met de betrokken leerkrachten. Heeft dat contact plaatsgehad? Hebt u contact gehad met de betrokken scholen? Hoeveel inspecties heeft de onderwijsinspectie gedaan vanaf het jaar 2000 tot nu in de joodse gesubsidieerde scholen en eventueel ook in joodse privéscholen? Klopt de bewering dat “inspectieverslagen werden of worden gekocht”, zoals de leerkrachten in de Gazet van Antwerpen beweren? Worden deze klachten onderzocht door de onderwijsinspectie en/of door het parket? Is het u bekend dat Vlaamse leerkrachten onder druk worden gezet om positief te delibereren, zoals wordt beweerd in het krantenstuk? Gebeurt hier onderzoek naar en door wie? Klopt deze bewering of klopt ze niet?

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Zwijgen is schuldig verzuim. In deze optiek meen ik mij te moeten aansluiten bij de vragen van de heer Keulen. Ik was niet van plan om een vraag om uitleg in te dienen, wel wilde ik een aantal schriftelijke vragen stellen. Maar, minister, door de omstandigheden in onze mediamaatschappij was ik, naar aanleiding van de actuele vraag van mevrouw Deckx, de zondag daarna uitgenodigd voor een debatje met Michael Freilich van Joods Actueel, op Wakker op zondag op ATV. Dat is een kleine De Zevende Dag, voor de regio Antwerpen.

Minister, als gevolg daarvan kreeg ik heel wat reacties van mensen die inderdaad heel nauw betrokken zijn bij, om niet te zeggen werken in joodse scholen, dat zijn scholen die erkend en gesubsidieerd worden. Ik werd onmiddellijk met de neus op een aantal feiten gedrukt. Daardoor kan ik niet zwijgen. Sommigen doen het af als excessen in private scholen. Dat waren ook de woorden tijdens het debat. De woorden en beelden kunnen worden opgevraagd bij de heer Freilich. Het is niet zo zeldzaam en het gebeurt niet alleen bij ultraorthodoxe joden. Ik heb heel andere signalen gekregen. Mij wordt ook verteld wat in kranten staat. Ik vind daarom de vragen van de heer Keulen zeer pertinent.

Ik wil niet de indruk wekken dat we een heksenjacht naar deze of gene moeten openen. Het is juist met het oog op de grondwettelijke vrijheid van onderwijs in dit land dat ik vind dat wij dit zeer goed moeten opvolgen. Scholen worden erkend, scholen worden gesubsidieerd. Je kunt discussiëren over de andere scholen in het kader van het leerplichtonderwijs. Dat is een ander debat. Maar ik focus me wel degelijk op de erkende en gesubsidieerde scholen. Als straks ook anderen beginnen met onderwijs, wat in ons land kan, moeten wij hier zeer voorzichtig te werk gaan om de regels en normen en waarden die in onze westerse samenleving gelden, overeind te houden. Zaken als attestering en dergelijke, dat is niet iets van alleen maar het laatste jaar.

Het zou goed zijn om eens te kijken naar de gemiddelden in bepaalde scholen wat betreft de A-, B- en C-attesten. Daar kun je misschien een aantal lessen uit trekken. Dat is trouwens een van de schriftelijke vragen die ik dienaangaande wou stellen: zijn er aanwijzingen dat hier toch wel iets aan de hand is? Ik wil daarmee niet direct beschuldigingen uiten, minister, maar er hebben mij de voorbije dagen te veel signalen bereikt. Zwijgen kan in dezen niet langer. Wij moeten deze zaken ernstig onderzoeken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, collega's, wat de heer Keulen zegt, is gebaseerd op een artikelenreeks in Gazet Van Antwerpen. Die reeks is nogal beschuldigend ten aanzien van de joodse scholen in Antwerpen. Er wordt een soort proces gemaakt van joodse scholen. Het is misschien niet slecht dat ook eens de mening van die scholen zelf wordt gevraagd. Ik ben lezer van Joods Actueel, en daarin wordt gereageerd op de artikelen in Gazet Van Antwerpen. Men stelt dat de aantijgingen in Gazet Van Antwerpen heel sterk overdreven zijn en niet stroken met de feiten. Ik vind dat we ook eens naar die kant moeten luisteren. Dat is een recht van verweer.

Er wordt in Joods Actueel wel degelijk ook gezegd dat de joodse scholen zich in een aantal zaken wat conservatiever opstellen. Zij gaan niet mee met wat zij de 'pornificatie' in deze samenleving noemen. Zij zijn wat terughoudender inzake seksuele moraal en ten aanzien van bepaalde jeugdprogramma's die door de VRT en andere zenders worden gemaakt en die misschien wat libertair zijn. Ik vind dat een heel interessant punt. In hoeverre geldt hier de onderwijsvrijheid? Wat zijn de grenzen? Mag er op dat vlak een zekere diversiteit worden toegestaan?

Ik vind in elk geval dat er naar de stem van de joodse scholen moet worden geluisterd, vooraleer men te snel zou overgaan tot een veroordeling.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, collega's, ik was eigenlijk niet van plan om het woord te nemen. Toen ik de titel van deze vraag om uitleg zag, maakte ik de bedenking dat mevrouw Deckx diezelfde vraag al had gesteld tijdens de plenaire vergadering. Maar toen ik de vraag zelf doorlas, schrok ik toch van de laatste alinea. Als dat klopt, minister, zijn dat toch wel belangrijke feiten.

Ik meen mij te herinneren dat er vorig jaar ook al vragen zijn gesteld over de attesteringen van scholen en over de schoolinspectie. Er is ook gevraagd of we niet eens een inspectie moeten doen van de schoolinspectie. Er werd toen al geopperd dat die verslagen niet altijd juist zouden zijn. Nu wordt er zelfs gezegd dat die verslagen gekocht kunnen worden. Er is toen onder meer gezegd dat de scholen niet genoeg differentiatie hebben voor die attesteringen: ze zijn ofwel een A-attest, ofwel een C-attest. Ze hebben geen stok achter de deur meer tegenover leerlingen. Misschien moeten we eens bekijken of daar meer differentiatie mogelijk is, minister.

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Ik heb mijn vraag inderdaad al aan de minister gesteld via een actuele vraag.

De heer Bouckaert zegt dat we ook de joodse kant van het verhaal moeten kennen. Dat is precies wat hier vandaag wordt gevraagd. De collega's stellen volgens mij zeer objectieve vragen. Als het waar is, als het antwoord op die vragen 'ja' is, is het noodzakelijk dat we dat te weten komen. Ik wil mij dan ook aansluiten bij de vragen van de collega's.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, dit is eigenlijk een merkwaardig debat, en ik zal u uitleggen waarom. Er zijn inderdaad in Gazet Van Antwerpen, maar ook in verschillende tijdschriften, artikelen over verschenen. Zo heb ik in P-magazine gelezen dat de joodse

scholen schrik hebben van mij. Ik weet niet waarom. Het staat zo in P-magazine. *(Opmerkingen. Gelach)*

Het gaat om anonieme getuigenissen in de krant. De betrokken leerkrachten kunnen met hun klachten terecht bij de onderwijsinspectie, maar ook bij mij en mijn medewerkers. Die klachten zijn er niet gekomen. Dan is het niet zo evident om op te treden. Maar, zoals ik al gezegd heb in antwoord op de vraag van mevrouw Deckx: ik ben bereid om te luisteren. Ik heb dat ook gezegd tegen de journalist van Gazet Van Antwerpen. Maar aangezien het om anonieme getuigenissen gaat, weet ik niet met wie ik moet praten. En aangezien er nog geen contact is opgenomen met mijn kabinet of met de onderwijsinspectie om die getuigenissen af te leggen, is het heel moeilijk om op te treden en om te weten wat we verder moeten doen.

Ik vind dat het ook belangrijk is dat we gebruikmaken van het systeem dat we momenteel hebben, namelijk de doorlichting van een school via een planning, en dat we nadien, als er inderdaad specifieke klachten zijn die een snellere doorlichting of een sneller optreden nodig maken, ook handelen. Als men die klachten niet heeft, is het niet evident om dat zelf in gang te steken. Mensen die daarover getuigenissen of verhalen hebben, kunnen die aan mij of mijn medewerkers doorgeven. Natuurlijk is de vertrouwelijkheid daarover gewaarborgd.

In de periode 2000 tot 2009 werden 15 doorlichtingen doorgevoerd in joodse secundaire of basisscholen. Daarnaast werden ook nog eens 12 opvolgingsonderzoeken uitgevoerd. Die onderzoeken worden uitgevoerd als een doorlichting resulteert in een ongunstig advies of een gunstig advies onder voorbehoud. Joodse privéscholen worden niet door de onderwijsinspectie doorgelicht. Privéscholen zijn per definitie niet onderworpen aan toezicht vanwege de onderwijsinspectie.

Ik heb ook in de krant gelezen dat er inspectieverslagen gekocht zouden worden of werden. Als ik of de inspecteur-generaal van de inspectie geen aanwijzingen hebben dat dit ook het geval is, rijst de vraag of dit een roddel of een indianenverhaal is. Komen mensen die bewijzen hebben, daar niet mee af? Kom dan af met bewijzen zodat wij vanuit het ministerie kunnen reageren ofwel het parket stappen kan ondernemen. Ik heb er geen zicht op of het parket dat doet. Men gaat dat ook niet vertellen. U weet dat, mijnheer Keulen, zolang een onderzoek loopt, worden ze ook niet geacht om dat te zeggen. Ik weet niet of het parket op dit moment een onderzoek voert. In ieder geval hebben we geen formele klachten gekregen waardoor we ook geen onderzoek kunnen starten.

Onder het nodige voorbehoud, want men weet nooit in het leven, wil ik wel zeggen dat het zeer onwaarschijnlijk is dat de inspectie omgekocht zou worden – omdat doorlichtingen en opvolgingsonderzoeken niet door een inspecteur gebeuren, maar door een team. Teams worden telkens opnieuw per door te lichten school samengesteld en ze functioneren autonoom. Dat betekent dat meerdere inspecteurs gelijktijdig benaderd moeten zijn geweest en dat men ook al moet weten wie die inspecteurs zijn. Als ik kijk naar de inspectieverslagen zelf, dan merk ik dat twee van de adviezen na een doorlichting gunstig waren; in de andere gevallen was het advies gunstig onder voorbehoud en in drie gevallen was het advies zelfs ongunstig. In één geval werd de onderwijsstructuur van de school door de inrichtende macht aangepast, in een ander geval werd tegemoetgekomen aan de negatieve punten zodat een paritair college uiteindelijk toch een voorstel kon formuleren om de erkenning te behouden.

Hetzelfde geldt voor de klacht dat leerkrachten onder druk zouden worden gezet. Ik heb daar geen objectieve elementen over. Ik ben bereid om dat te onderzoeken zodra er geloofwaardige getuigenissen komen bij mijn kabinet of bij de onderwijsinspectie, want dat zijn de geëigende kanalen om dat te doen. In het Vlaams onderwijs moeten niet alleen de goedgekeurde eindtermen en leertermen worden nageleefd. Maar ook in het privéonderwijs geldt er een heel algemene bepaling – mevrouw Vanderpoorten zal dat ook nog wel weten – die zegt dat men zelfs in dat geval de algemene waarden van de samenleving moet naleven en van verdragen enzovoort. Dat wordt uitdrukkelijk in het decreet opgenomen.

Het is wel zo dat we niet alleen in de joodse context, maar eventueel in de toekomst ook in de islamscholen – ik hoop dat het niet gebeurt, want ik ben geen voorstander van de komst van islamscholen – of eventueel in Vlaamse oerkatholieke privéscholen waakzaam moeten zijn. En die waakzaamheid leggen we ook aan de dag. Ik sluit ook niet uit dat we tijdens deze legislatuur met een decreet zullen komen om de controle op het collectief thuisonderwijs of het privéonderwijs verder aan te scherpen en verder uit te werken. Nu zijn daarover twee algemene bepalingen opgenomen.

Ik geef het voorbeeld van een joodse school, Bais Rachel. Die heeft me te kennen gegeven dat ze uit de erkennings- en subsidiëringsregel stapt en dat ze met andere woorden een privéschool wordt. Dat betekent dat we ze niet meer subsidiëren. Op de vraag van de school om nog leerkrachten te detacheren, heb ik ‘nee’ geantwoord. Het is het een of het ander. Ofwel schrijft men zich in in het systeem van erkenning en subsidiëring waar men werkt met een leerplan en eindtermen die goedgekeurd moeten worden en met leerkrachten die betaald worden, ofwel niet. We gaan heel consequent zijn in onze houding. Dat betekent natuurlijk dat het een privéschool wordt. Met de huidige instrumenten hebben we daar niet veel toezicht op.

Gelukkig is dat allemaal nog beperkt in Vlaanderen, maar men merkt toch dat het begint toe te nemen. Vandaar dat ik vandaag heel duidelijk zeg dat we dat goed monitoren en als het nodig is, zal ik met een decretaal initiatief – uiteraard in overleg met het parlement – komen om de controle-inspectie op het thuisonderwijs en privéscholen verder aan te scherpen, in het bijzonder wat het overbrengen van de fundamentele waarden uit onze samenleving betreft.

Er zit daar natuurlijk een logica in, als men de hele oefening doet, zoals ook de heer Keulen heeft gedaan rond de nieuwe Vlamingen en de inburgering. Hij heeft daarover destijds een commissie aangesteld. Als men verwacht dat nieuwkomers in de samenleving zich aan die waarden moeten houden, spreekt het voor zich dat oudkomers en degenen in het onderwijssysteem zich daar ook aan moeten houden, want anders is men als samenleving niet logisch bezig. Vandaar dat we er ook aan denken om die bepalingen verder uit te werken.

Samengevat, voorzitter, zijn die mensen nog niet bij ons geweest. We hebben daarover nog geen formele klachten gekregen. Zodra die komen, zullen we kijken welke stappen we moeten zetten. Het is nogal vanzelfsprekend dat onze regelgeving in alle scholen die erkend en gesubsidieerd worden, moet worden toegepast. Voor die die niet erkend en gesubsidieerd worden, zijn we aan het kijken of we de regelgeving – het decreet dus – in de toekomst al dan niet moeten aanscherpen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen: Minister, indien ik in de plaats van die scholen zou zijn, zou ik bijna vragen om opnieuw doorgelicht te worden, net om alle rumoer, om alle vooroordelen die er nu zijn, weg te nemen. Omgekeerd zou ik dat ook doen vanuit het departement. Het lijkt me niet een journalist te zijn die over één nacht ijs gaat. We weten ook dat er een historische band is tussen de joodse gemeenschap aan de ene kant en de stad en de provincie Antwerpen aan de andere kant. Wat dat betreft, kent men elkaar. Men komt nu resoluut nogal scherp met beschuldigingen af. Waar rook is, is vuur. Ik kan me niet voorstellen dat men dat zomaar verzint.

Als minister zou ik met die journalist contact zoeken. De bronnen zijn anoniem, maar in de krant wordt melding gemaakt dat ze ontvangen zouden worden op het kabinet. U zegt dat het anonieme bronnen zijn en dat u dus niet kunt optreden. Ikzelf zou bijna proactief vragen, zonder de waarborg van de confidentialiteit in vraag te stellen, die mensen te laten komen omdat ik toch wel wil weten wat er aan de hand is. Als het gaat om intimidatie van leerkrachten, dan is dat zeer ernstig. Het kopen van inspectieverslagen, is dat waar of niet? Een school moet ook voor een bepaald wereldbeeld staan. Als samenleving, als subsidiërende

overheid kunnen we daar toch achter staan. Dat moet de wereld zijn zoals ze vandaag is: pluralistisch en veelzijdig.

Wat het opvolgingsonderzoek en de andere onderzoeken betreft, bent u zeker dat dat altijd is gebeurd door een team van inspecteurs en niet door een enkele inspecteur. Ik kan citeren wat de journalist me heeft gegeven. Ik kan hier aangeven hoe leerkrachten worden geïnstrueerd, hoe ze moeten omgaan met het handboek natuurwetenschappen. Ik citeer:

“p. 31 : in kader : gonorroe + syfilis zwart maken

(...)

p.119 : tekening links onder : vrouwenbeeld zwart maken

p.150 : foto powertraining zwart maken

p.151 : foto Sumoworstelaars zwart maken

p.185 : aids + druiper zwart maken

p.186 : geslachtsziekte - gonorroe - hiv - herpes zwart maken

p.188 : seksueel overdraagbare aandoening - seropositief – soa – syfilis zwart maken

(...)

BIOLOGIE uitscheuren: p.149 t/m 218”

Dat zijn blijkbaar instructies die leerkrachten ontvangen. Ik heb ze gekregen van de journalist. Ik fantaseer het dus niet. Dat lijken me toch aanwijzingen die niet licht te nemen zijn. U zegt dat het niet allemaal positieve inspectieverslagen zijn. Dat nuanceert het beeld al wat. De intimidatie van leerkrachten met betrekking tot de 17-jarigen blijft ook nog ergens in het midden. Maar dit is toch iets dat we niet gebruikelijk vinden in welke school dan ook. Als we morgen over een dergelijk document zouden beschikken met betrekking tot een vrije katholieke school, zouden we zeggen dat dat in de geest van monseigneur Léonard is. Indien het zou gebeuren in een school met veel moslimkinderen, zou het kot te klein zijn. Is het waar of niet? Laat dat natrekken. Ik zal het u bezorgen.

Ik heb eerlijk gezegd maar één bekommernis: ervoor zorgen dat we als overheid, als politieke klasse onze geloofwaardigheid handhaven en dat de regels die we uitvaardigen door iedereen op dezelfde correcte wijze worden toegepast. Ik heb ook heel veel respect voor de joodse gemeenschap. We vinden niet dat die mensen als groep verdienen zoiets over zich heen te krijgen. Laten we niet berusten in de vaststelling dat het misschien allemaal niet zo scherp en zo erg is. Ik denk immers dat er wel iets meer aan de hand is dan een kleine ontsporing, een klein incident. Ik denk dat het echt te maken heeft met een praktijk, een cultuur binnen een groep. Ik wil dat helemaal niet uitsmeren naar de hele gemeenschap. Als overheid, en zeker als erkennende en betalende overheid, mogen we dat niet aanvaarden.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Voorzitter, ik had me bij het begin niet aangesloten omdat ik vooral nieuwsgierig was naar het antwoord. Ik sluit me nu aan bij de laatste opmerking van de heer Keulen.

Minister, ik herinner u aan de discussie vorige week in de commissie Gelijke Kansen over de homofobe uitspraken van monseigneur Léonard. We hebben u toen gesteund. Toen ging het over de vrijheid van godsdienst. Hier gaat het specifiek over de vrijheid van onderwijs, die voor ons zeer belangrijk is, maar natuurlijk binnen het kader van een aantal basiswaarden die in onze maatschappij gelden en de regels in verband met de inspectie die gevolgd moeten worden. Als er effectief aanwijzingen zijn, die toch wel door een heel aantal collega's worden gehoord, zou het toch goed zijn als u de zaak zo proactief mogelijk onderzoekt.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, ik sluit me daar graag bij aan. Minister, ik begrijp dat u zegt dat u geen gesprekspartner hebt, omdat er alleen krantenartikels en anonieme klachten zijn. Ik denk dat dat niet zomaar naar voren komt in diverse media of dat het over

een alleenstaand geval gaat. De heer Van Dijck zegt dat hij naar aanleiding van Wakker op Zondag heel wat reacties heeft gekregen. Ik neem aan dat die niet allemaal anoniem zijn. Het moet dan toch mogelijk zijn om wel degelijk een gesprekspartner te vinden. Ik vraag u om effectief proactief op te treden.

Wat uw voornemen betreft om eventueel decretaal werk te leveren inzake de controle van thuisonderwijs of het collectief privéonderwijs, denk ik dat dat een heel goede piste is. Niet alleen dit probleem, maar de zaak in zijn algemeenheid zou misschien eens aangepakt moeten worden. Ik vraag u daar werk van te maken.

De heer Boudewijn Bouckaert: Ik wil toch nog even willen ingaan op wat de heer Keulen heeft gezegd over de zwart te maken bladzijden. Dat stond ook in Joods Actueel. Een school moet werken met handboeken. Het is niet omdat er een handboek is, dat ze verplicht is die volledig te gebruiken. Er is dus de autonomie van de school. Ze kan zeggen dat bepaalde delen worden gebruikt en andere niet. Dat wil niet zeggen dat ik dit soort praktijken goedkeur. Ik zou mijn kinderen niet naar een dergelijke school sturen. We zitten echter wel op een heel delicate grens. In hoeverre laten we de autonomie van de school spelen en in hoeverre moet er regulerend worden opgetreden?

Gisteren stond er een interview in Knack met Herman Van Rompuy waarin hij zegt dat er plaats is voor vele culturen in Europa, maar dat er maar plaats is voor één beschaving, en dat is de westerse humanistische beschaving. Dat is het debat dat ik vanuit mijn partij al lang wil voeren. Dat is de centrale ‘core’ van beschavingswaarden die wij allemaal moeten delen waardoor de samenhang in onze samenleving behouden blijft. Dat moet je doortrekken naar de scholen: waar zit de ruimte voor allerlei diversiteit op cultureel en ideologisch vlak? Dat is een spanningsveld in de scholen. Het is best dat daar ook duidelijkheid over geschapen wordt. De heer Keulen vermeldt bijvoorbeeld het VN-verdrag voor de rechten van het kind. Er kan geen twijfel over zijn dat dat tot die harde kern behoort. Dat is een heel delicate oefening.

Waar rook is, is vuur. Er moet omzichtig mee worden omgesprongen, zeker als het over strafbare feiten gaat. Als strafbare feiten worden geïnsinueerd waarvoor op dit ogenblik geen enkele vorm van bewijs is, dan moet men opletten om een bepaalde indruk in leven te houden over scholen in Vlaanderen.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Ik wil bij de regel blijven dat een hele inspectie van scholen wordt gepland op voorhand. Dat wordt natuurlijk niet bekendgemaakt. Dat is niet iets dat je op een-twee-drie beslist. Je moet dat goed doen. Er is ook een hele voorbereiding, en heel het systeem hoe dat gebeurt, verandert. Daar kan natuurlijk van worden afgeweken als er klachten zijn. Die hebben we op dit moment niet, noch de inspectie, noch ik. Zodra we klachten krijgen die geloofwaardig zijn, is het evident dat we niet kunnen blijven stilzitten en dat er moet worden bekeken of er iets aan de hand is of niet. We moeten de regelgeving toepassen.

Ik heb die journalist op een bepaald moment aan de lijn gehad en heb hem gezegd dat zodra ik klachten heb, ik bereid ben om die mensen te ontmoeten. Ze moeten zich natuurlijk wel kenbaar maken. Ik zeg niet dat ze hun naam in de krant moeten zetten, hoewel ik wat problemen heb met anonieme getuigenissen. Ik kan wel begrijpen dat mensen dat liever niet doen als het bijvoorbeeld om hun job gaat, maar als je die stap zet, dan moet je ook aan de minister of zijn medewerkers of de inspecteur-generaal laten weten wat er aan de hand is. Dan zullen wij de nodige actie ondernemen. Je hebt altijd wel een element nodig. Anders weet je niet waar je eindigt en gooi je alles op een hoopje.

Dus, zodra we concrete aanwijzingen – ik zeg niet bewijzen – hebben die geloofwaardig zijn, dan zullen we kijken wat er aan de hand is. Zoals ik met het voorbeeld van de school Bais Rachel heb aangetoond, ben ik in dezen consequent en probeer ik niet naar tussenoplossingen te zoeken. We zullen dat doen.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

Minister Marino Keulen: Minister, als ik in uw plaats was, zou ik op zijn minst eens met de erkende gesubsidieerde joodse scholen rond de tafel gaan zitten. Ik denk dat u dat best doet in uw eigen belang, want u bent politiek verantwoordelijk. Ik weet vanuit mijn vorig leven dat die verantwoordelijkheid soms heel ver kan gaan en dat je soms moet opdraaien voor dingen waar je zelf helemaal niets mee te maken hebt en waarin je jezelf absoluut niet herkent. Ik zou met die scholen rond de tafel gaan zitten en zeggen dat er op zijn minst een probleem is, nagaan wat er van aan is en wat niet, en hen aansporen om daar proactief op te reageren en te tonen hoe ze dat zelf zien. Het blijkt dan misschien allemaal mee te vallen, maar misschien ook niet. Gewoon zeggen: laat het maar voorbijgaan en we moeten wachten op concrete aanwijzingen, is ook niet in het voordeel van de scholen.

Minister Pascal Smet: Mijnheer Keulen, ik begrijp u wel, maar een rechtsstaat kan maar functioneren als we de procedures die er zijn, respecteren. Ik neem aan dat u het signaal aan die mensen geeft dat ze zich in alle vertrouwelijkheid kenbaar maken en registreren wat ze zeggen. We zullen dan actie ondernemen. Het is de meest normale gang van zaken om in dat soort dossiers op te treden. We zullen onze verantwoordelijkheid nemen wanneer we die moeten nemen.

Het incident is gesloten.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Katrien Schryvers tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over het geïntegreerd onderwijs
- 288 (2010-2011)**

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Voorzitter, ik zal de vraag zoals ik ze heb ingediend, niet helemaal voorlezen. Mijn vraag gaat over de omzendbrief in verband met het geïntegreerd onderwijs en de combinatie buitengewoon en gewoon onderwijs. Er rijst een probleem dat voor leerlingen die deeltijds geïntegreerd onderwijs volgen, hetzij permanent, hetzij tijdelijk, enkel in omkadering wordt voorzien en lestijden en werkingsmiddelen worden toegekend in de scholen voor buitengewoon onderwijs en niet in de scholen voor gewoon onderwijs.

Ik kan natuurlijk begrijpen dat u zegt dat u voor één bepaalde leerling maar aan één school werkingsmiddelen of omkadering en lestijden kunt toekennen. Het probleem is echter dat op deze manier de scholen voor gewoon onderwijs niet echt gemotiveerd worden om mee te stappen in dat systeem. Het zou heel spijtig zijn als daardoor de mogelijkheid naar gedeeltelijk geïntegreerd onderwijs zou worden beknot. Ik heb de hele problematiek geschetst in de vraag, maar gelet op het tijdsbestek van de minister ga ik die niet allemaal voorlezen.

Ik stel gewoon mijn vragen, minister. Kent u de problematiek? Is er cijfermateriaal over hoeveel kinderen in het basisonderwijs en het secundair onderwijs de voorbije jaren sinds de omzendbrief gedeeltelijk geïntegreerd onderwijs volgen? Hoe kan eventueel een oplossing geboden worden? Hoe kunnen we scholen voor gewoon onderwijs toch motiveren om mee in te stappen en deeltijds leerlingen op te nemen die in het andere gedeelte van de tijd les volgen in het buitengewoon onderwijs? Kan er bijvoorbeeld een mogelijkheid gecreëerd worden om werkingsmiddelen en dergelijke te delen? Dat bestaat momenteel niet, maar bent u bereid om dat te bekijken?

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Het geïntegreerd onderwijs is toch wel belangrijk. Elk kind moet op de juiste plaats zitten. Een kind met zorg hoort misschien thuis in het buitengewoon onderwijs en anderen die extra zorg behoeven, in het gewoon onderwijs. Dat mag de

daadkracht van het gewoon onderwijs inderdaad niet te boven gaan. Dat is heel belangrijk. Daarom wil ik me aansluiten bij de derde vraag van mevrouw Schryvers. Kan de draagkracht van de leerkrachten in de gewone scholen niet op een of andere manier ondersteund worden?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Het Geïntegreerd Onderwijs (GON) is, zoals u stelt, bedoeld voor leerlingen met een handicap in het gewoon onderwijs, en onder bepaalde voorwaarde is er ondersteuning vanuit het buitengewoon onderwijs. Onder die bepaalde voorwaarde is voor die begeleiding in extra middelen voorzien.

Er zijn vier verblijfsregelingen: een volledige en permanente integratie, een volledige en tijdelijke integratie, een gedeeltelijke en permanente integratie, en een gedeeltelijke en tijdelijke integratie. Bij een volledige integratie volgt de leerling alle lessen en activiteiten in het gewoon onderwijs. Bij de gedeeltelijke integratie gaat het om minstens twee halve dagen per week gewoon onderwijs. De integratie is permanent als de leerling ten minste vanaf 1 oktober tot het einde van het schooljaar de lessen in het gewoon onderwijs volgt. Leerlingen in een van de drie andere verblijfsregimes genereren nooit begeleidingseenheden, dat zijn lestijden/lesuren en uren GON, soms wel een kleine integratietoelage als de integratie permanent is. Maar deze leerlingen tellen wel als volwaardige leerling in het buitengewoon onderwijs en genereren daar lestijden/lesuren en werkingsbudget.

Ik heb inderdaad cijfermateriaal. Ik stel voor dat we dat, met de toelichting, als [bijlage](#) bij het verslag voegen, dan kunt u dat rustig nakijken.

Hoe kunnen we daar een oplossing voor vinden? Ik wil niets minimaliseren, maar ik wil dit probleem toch wel tot de juiste verhouding herleiden. Voor de GON-leerlingen die niet voltijds en permanent integreren, worden dus de volgende middelen ter beschikking gesteld: een omkadering en een werkingsbudget als leerling van het buitengewoon onderwijs – een overdracht van een deel van die omkadering is in principe mogelijk – en een integratietoelage. Daarnaast kan de begeleidende school vanuit de flexibele aanwending van de GON-begeleidingseenheden omkadering vrij maken voor deze leerlingen. De niet-voltijds en permanente integratie die gericht is op en die leidt tot een permanent verblijf in het gewoon onderwijs, kan – rekening houdend met de teldag – in de loop van het schooljaar omgezet worden in een inschrijving in het gewoon onderwijs, waar de betrokken leerling dus zal meetellen voor de omkadering van volgend schooljaar. In die context kunnen we toch wel enige inspanning verwachten van de betrokken gewone school. We mogen niet de indruk wekken dat scholen voor gewoon onderwijs binnen hun huidige omkadering geen enkele bewegingsruimte hebben. Maar het is duidelijk dat er toch nog verbetering vatbaar is en dat we dit zullen aanpakken in de hele implementatie van het decreet Leerzorg.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Mevrouw Katrien Schryvers: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik zal het cijfermateriaal zien bij het verslag. Minister, ik blijf het spijtig vinden dat er tot op vandaag geen andere oplossing bestaat. Ik heb de indruk dat wat u voorstelt, toch wel een beetje een goochel- en trukendoos is: kinderen in de loop van het schooljaar in een andere school inschrijven, zodat ze daar voor volgend schooljaar middelen kunnen genereren. Ik denk dat dit niet de bedoeling is. Kunt u bekijken hoe hieraan een oplossing kan worden geboden? Misschien is het probleem niet zo groot. We vinden toch allemaal inclusief en geïntegreerd onderwijs belangrijk genoeg om gewone scholen te motiveren om daaraan te participeren.

Minister Pascal Smet: Ik ben bereid te kijken naar een verdere oplossing in het kader van het decreet Leerzorg, dat, zoals u weet, nu besproken wordt met alle betrokkenen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de aanbevelingen van het project Techniek op School TOS21 - 359 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Minister, ongeveer een maand geleden heb ik in de commissie een vraag gesteld over de afronding van het project TOS21, dat als doel had om de technische geletterdheid in het basisonderwijs en in het onderwijs tot 18 jaar centraal te stellen. De eindtermen daarover zijn ingegaan op 1 september 2010. Mijn frustratie betreft vooral het feit dat de ondersteuning van de coördinatie in augustus 2010 was gestopt, net voor de implementatie. Dat is erg spijtig. Ik heb toen onder meer gevraagd of het project niet verlengd kan worden, wat de aanbevelingen van het project zijn en welke u zult kunnen volgen.

U zei me een maand geleden dat u nog niet wist wat u daarmee ging doen en dat u het rapport ging bekendmaken. Dat was nog altijd niet publiek. Ik heb sindsdien ook gesproken met minister Lieten aangezien het gaat om een project dat door beide ministers aangetrokken en gefinancierd was. Minister Lieten was ook heel verbaasd dat de aanbevelingen niet publiek waren en zou dat laten weten. Intussen zijn we 18 november en ik heb dat rapport nog altijd niet ontvangen, minister. Ik begin echt wel te denken dat er daar iets vreemds in staat. Waarom houdt de regering dat verborgen? Moet ik daar iets achter zoeken?

Minister, de vorige maal hebt u heel kort een mondelinge samenvatting gegeven in de commissie. Welke van die aanbevelingen zult u kunnen volgen en welke niet? Waar zult u in middelen voorzien? In uw beleidsbrief lees ik dat u een actieplan zult maken om wetenschap en techniek in de kijker te plaatsen. Er zal ook een pilootproject worden opgesteld, dit schooljaar. Nu is het eerste trimester van dit schooljaar bijna rond. Wat moet ik begrijpen onder dat pilootproject? Is dat een soort vervolg op de stuurgroep en het brede netwerk tussen onderzoeksinstituten, lerarenopleidingen en het onderwijs dat in het TOS-project zat, of is dat iets anders?

U hebt het in uw beleidsbrief over het opzetten van een campagne. Zult u daarvoor in middelen voorzien? Tijdens de vorige legislatuur heb ik minister Vandenbroucke ook al eens gevraagd of hij een campagne overwoog. Hij heeft me toen geantwoord dat het wetenschappelijk bewezen was dat mediacampagnes niets uithalen.

Ik wil er u ten slotte op wijzen dat dit parlement aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) en de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) een advies zal vragen over een actieplan voor wetenschap en techniek, zodat we proactief al mee kunnen schrijven aan uw plannen. Minister, wat zijn de aanbevelingen van het rapport, en wat zult u daarmee doen?

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Ik sluit me aan bij mevrouw Poleyn. Ze heeft heel pertinente vragen gesteld. Ik heb vorige maal ook gezegd dat ik het een ongelooflijk belangrijk onderwerp vind. Een van de knelpunten bij de hervorming van het secundair onderwijs is immers dat leerlingen in het secundair onderwijs niet weten wat techniek is, en er dus ook niet voor kunnen kiezen. Het lijkt me dus heel belangrijk techniek te benadrukken in het basisonderwijs.

Ik vind het ook vreemd dat dit rapport nog niet is overgemaakt. Minister, volgens mijn informatie beschikte u er al voor de zomer over. Ik weet dus niet goed waarom het, ondanks de beloften, nog niet rechtstreeks aan ons is overgemaakt.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Mevrouw Vera Celis: Voorzitter, ik sluit me hier ook bijzonder graag bij aan. Minister, ik heb één bijkomende vraag bij de pertinente vragen van de collega's. Is er een rol weggelegd

voor de regionale technologische centra (RTC's)? Hebt u er een zicht op hoe die centra met dit gegeven kunnen omgaan?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, er is niets merkwaardigs aan. We gingen tegelijk de haalbaarheid bekijken. De enige reden waarom dit er nog niet is, is de drukke agenda van mezelf en van de top van het ministerie. Ik heb hier een nota bij me over de haalbaarheid. Die is alleen nog niet gevalideerd. Ze heeft me nog niet officieel bereikt. Daarom hebben we nog geen verdere stappen gezet. U moet daar dus niets achter zoeken.

Momenteel is er sprake van een zeer zware taakbelasting. Men moet heel goed beseffen dat met alle evaluatierapporten en dingen die worden gevraagd, mensen onder heel zware druk worden gezet. Er is sprake van kleine kabinetten voor het heel ruime onderwijsdomein. Die kabinetten kunnen dat zelf ook niet doen. Er zal dus nog een beetje geduld moeten worden geoefend. De komende dagen is het vrijgeven van dat rapport, samen met de aanbevelingen die we zullen doen, echter een van de prioriteiten. We hebben echter zelfs nog geen tijd gehad om het te bespreken. Dit is echter wel degelijk op komst.

Er zijn duidelijke vragen gesteld, dus ik wil dit zelf ook goed bekijken en bespreken voor we dat rapport en de conclusies geven. Daarom wil ik er de tijd voor nemen. Ook daarom duurt dit iets langer.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Toch begrijp ik het nog niet zo goed. Mijn vraag betreft het evaluatierapport, een aantal aanbevelingen inbegrepen, dat de TOS-stuurgroep heeft overgemaakt aan de regering. Ik denk dat het parlement het recht heeft om dat in te kijken.

Minister Pascal Smet: U zult dat krijgen. We hadden alleen afgesproken dat we het gezamenlijk zouden doen.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik begrijp het niet zo goed. Het is duidelijk dat u er niet in slaagt om tijdig het antwoord van de regering erop te formuleren, maar ik begrijp niet waarom het gewoon al overmaken van de vragen en de aanbevelingen bedreigend zou zijn.

Minister Pascal Smet: Ik zal het bekijken.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik wil met de voorzitter van het parlement ook eens bekijken of we dat op een of andere manier afdwingbaar kunnen maken, maar ik wil dat eigenlijk niet doen.

Minister Pascal Smet: Ik zou dat ook niet aanraden.

Mevrouw Sabine Poleyn: Stuur ons dat gewoon door. Dat is gewoon de transparantie van het beleid.

Als u dan toch nog uw antwoord moet formuleren, dan wil ik een aantal suggesties doen over wat er minimaal en zo snel mogelijk, eigenlijk vanaf 1 september, zou moeten gebeuren. Er moet een voltijdsequivalent coördinator worden vrijgesteld, om het netwerk te trekken. De website die al bestaat en waarop alle pilootscholen hun ervaringen kwijt konden, moet gewoon wat worden aangepast, zodat die publiek is en alle scholen die al drie maanden zoeken naar informatie, daar minstens die informatie kunnen vinden. Verder zou het bestaande educatief materiaal moeten worden gescreend met het oog op een TOS-kwaliteitskeurmerk, waardoor wordt aangegeven dat dit goed educatief materiaal is, dat strookt met de bedoelingen van de eindtermen en dat kader.

Ik denk dat u dat de vorige keer bedoelde toen u het had over het TOS-logo. Dat lijkt me ook niet zo veel werk. U had eveneens beloofd te bekijken of dit opnieuw een prioritair nascholingsthema zou kunnen worden. Dat kan ook heel snel gebeuren, en het kost weinig. Als er hopelijk dan zo snel mogelijk middelen zijn, besteed die dan niet of nu nog niet aan

een campagne, maar maak een soort MOS-model (Milieueducatie Op School). Dat is een interessant model om beperkte middelen gespreid over enkele jaren vrij te geven en scholen, als zij de tijd hebben om mee te doen aan dat TOS-project, dat kunnen doen. Op die manier zou dit kunnen worden geïmplementeerd in alle Vlaamse scholen. Alle andere dingen kunnen daarna volgen, maar dat is het minimum. Dat zou eigenlijk al eergisteren moeten zijn gebeurd. Ik wil u toch aansporen om dat te doen.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Heeft het zin dat we daar bij de bespreking van de beleidsbrief op terugkomen? Ik vind dat immers wel een belangrijk beleidsthema. Minister, u zegt dat u daar nu nog niets over kunt zeggen. Zult u daar volgende week wel al iets over kunnen zeggen?

Minister Pascal Smet: Dit is een prioriteit voor de komende dagen. Als de beleidsbrief volgende week wordt besproken, denk ik dat we daar wel op kunnen terugkomen.

Mevrouw Sabine Poleyn: De heer Mahassine was speciaal gekomen om zich aan te sluiten in verband met deze vraag, maar door de agendawijziging moest hij opnieuw vertrekken. Dat wou ik nog even melden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■